

ความสัมพันธ์ระหว่างมวลชีวภาพ ความด้านแรงดึงของราก ความลาดชัน
และสมบัตินางประการของคินในป่าดิบชื้น จังหวัดนครศรีธรรมราช

นางสาวนันนท์ สกุลぐ

คุณย์วิทยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิชาศาสตรมหาบัณฑิต^๑
สาขาวิชาวิชาศาสตร์สภาวะแวดล้อม
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๓๘

ISBN 974-631-298-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

RELATIONSHIPS OF BIOMASS, TENSILE STRENGTH OF ROOT, SLOPE
AND SOME SOIL PROPERTIES IN TROPICAL RAIN FOREST
IN NAKHON SI THAMMARAT PROVINCE

MISS NAIYANAN SAKULKOO

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Science

Inter-Department of Environmental Science

Graduate School

Chulalongkorn University

1995

ISBN 974-631-298-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความสัมพันธ์ระหว่างมวลชีวภาพ ความด้านแรงดึงของราก
ความลาดชัน และสมบัตินางประการของดินในป่าดินชื้น

จังหวัดนครศรีธรรมราช

โดย

นางสาวนัยนันทน์ สกุลぐ

สาขาวิชา

วิทยาศาสตร์สภาวะแวดล้อม

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิพัฒน์ พัฒนผลไพบูลย์

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

ดร. ธรรมชัย สันติสุข

บันทึกวิทยาลัยฯทางการณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัณฑิต

.....
.....

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. สันติ ถุงสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
.....

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กำธร ธีรคุปต์)

.....
.....

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิพัฒน์ พัฒนผลไพบูลย์)

.....
.....

.....
(ดร. ธรรมชัย สันติสุข)

.....
.....

.....
(รองศาสตราจารย์ไพรัช สายเชื้อ)

.....
.....

.....
(อาจารย์ ดร. อาชอง ประทัดสุนทรสาร)

พิมพ์ดันฉบับทัศน์อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสีเขียวเพียงแผ่นเดียว

นัยนันทน์ สกุลชู : ความสัมพันธ์ระหว่างมวลชีวภาพ ความด้านแรงดึงของราก ความลาดชันและสมบัตินางประการของดินในป่าดินชื้น จังหวัดนครศรีธรรมราช (RELATIONSHIPS OF BIOMASS, TENSILE STRENGTH OF ROOT, SLOPE AND SOME SOIL PROPERTIES IN TROPICAL RAIN FOREST IN NAKHON SI THAMMARAT PROVINCE) อ.ที่ปรึกษา : พศ. ดร. พิพัฒน์ พัฒนาผลไพบูลย์, อ.ที่ปรึกษาร่วม : ดร. ธรรมชาติ สันติสุข, 175 หน้า. ISBN 974-631-298-7

การใช้เทคนิคแบบ soil block เพื่อศึกษามวลชีวภาพ ความด้านแรงดึงของรากดันดังข้าวและไช่เขียว สมบัตินางดิน บริเวณป่าดินชื้น จังหวัดนครศรีธรรมราช พนวณมวลชีวภาพรวมของรากดังข้าวและไช่เขียว บริเวณพื้นที่ลาดชันป่ากลางมีค่าเท่ากัน 387.10 และ 441.42 ตัน / เฮกเตอร์ ส่วนในพื้นที่ลาดชันสูงมีค่าเท่ากัน 114.83 และ 236.18 ตัน / เฮกเตอร์ รากของดังข้าวจะหักลึกลงไปในแนวตั้งได้น้อยกว่ารากของไช่เขียว แต่จะเจริญไปในแนวโน้มได้ใกล้กว่ารากของไช่เขียว มวลชีวภาพรวมและมวลชีวภาพของรากขนาดมากกว่า ๕ เซนติเมตรของดังข้าวและไช่เขียว ในพื้นที่ลาดชันป่ากลางมีค่ามากกว่าในพื้นที่ลาดชันสูง ส่วนมวลชีวภาพของรากขนาด ๐-๐.๒ เซนติเมตรของพื้นที่ส่องชนิดในพื้นที่ลาดชันป่ากลางและสูงไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($P < 0.05$)

ค่าความด้านแรงดึงของรากดังข้าวและไช่เขียวมีความสัมพันธ์กับขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางของรากอย่างมีนัยสำคัญ ($P < 0.01$) ความด้านแรงดึงของรากพืชทั้งสองชนิดในพื้นที่ลาดชันป่ากลางและสูง ไม่มีความความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($P < 0.05$) ความด้านแรงดึงเฉลี่ยของรากดังข้าวจะมากกว่ารากไช่เขียว ที่มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางเท่ากันประมาณ ๒ เท่า

สมบัตินางดินที่ศึกษา ได้แก่ ความหนาแน่นร่วนของดิน ปริมาณอินทรีย์วัตถุในดิน ความสามารถในการดูดซึมน้ำของดิน และปริมาณอนุภาคดินเหนียว มีความสัมพันธ์กับความลึกของดินอย่างมีนัยสำคัญ ($P < 0.05$) แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับระยะทางห่างจากโคนดิน ส่วนความเป็นกรดด่างของดินนั้น ไม่มีความสัมพันธ์กับทั้งความลึก และระยะทางห่างจากโคนดินอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ยังพบว่าสมบัตินางดินที่ทำการศึกษาในพื้นที่ลาดชันป่ากลางและสูงไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

มวลชีวภาพรวมของรากดังข้าวและไช่เขียวมีความสัมพันธ์กับความลึก ระยะทางห่างจากโคนดิน และความลาดชันของพื้นที่อย่างมีนัยสำคัญ ($P < 0.05$) แต่ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับลักษณะสมบัตินางดิน ผลการศึกษาครั้นนี้แสดงให้เห็นว่าป่าดินชื้นจะสามารถช่วยลดการพังทลายของดิน และรักษาเสถียรภาพของพื้นที่ลาดชันได้ดีกว่าบริเวณที่ปลูกยางพารา

C526300: MAJOR INTER-DEPARTMENT OF ENVIRONMENTAL SCIENCE
KEY WORD: ROOT BIOMASS / TENSILE STRENGTH / SOIL PROPERTY / SOIL EROSION

NAIYANAN SAKULKOO : RELATIONSHIPS OF BIOMASS, TENSILE STRENGTH OF ROOT, SLOPE AND SOME SOIL PROPERTIES IN TROPICAL RAIN FOREST IN NAKHON SI THAMMARAT PROVINCE. THESIS ADVISOR : ASSI. PROF. PIPAT PATANAPONPAIBOON, Ph. D., THESIS CO-ADVISOR THAWATCHAI SANTISUK, Ph. D. 175 pp. ISBN 974-631-298-7

Soil block technique was used to investigate root biomass, tensile strength of Dang Khaao (*Ryparosa javanica* Bl.) and Khai khieo (*Parashorea stellata* Kurz.) roots and soil properties in tropical rain forest in Nakhon Si Thammarat Province. Total root biomass of Dang Khaao and Khai khieo in moderately steep slope were 387.10 and 441.42 ton/ha and in steep slope were 114.83 and 236.18 ton/ha. The depth of Dang Khaao root was fewer than Khai khieo but in horizontal was greater than Khai khieo. Total root biomass and biomass of root size > 5 cm of Dang Khaao and Khai khieo in moderately steep slope were greater than in steep slope. Biomass of root size 0-0.2 cm of both species in moderately steep slope and in steep slope was no significantly different. ($P < 0.05$)

The tensile strength of Dang Khaao and Khai khieo roots were correlated significantly with root diameter. ($P < 0.01$) Tensile strength of both species in moderately steep slope and in steep slope was no significantly different. ($P < 0.05$) Mean tensile strength of Dang Khaao root was 2 times greater than Khai khieo root when compared with the same size.

Soil properties such as bulk density, organic matter, water holding capacity and clay content were correlated significantly with depth ($P < 0.05$) but there were no relationship with distance from trunk. Soil pH shows no relationship with both depth and distance from trunk. Soil properties in moderately steep slope and in steep slope was no significantly different.

Total root biomass of Dang Khaao and Khai khieo were correlated significantly ($P < 0.05$) with depth, distance from trunk and slope but there were no relationship with soil properties. The result suggests that tropical rain forest reduces soil erosion and stabilize the slope better than rubber plantation.

ภาควิชา.....INTER-DEPARTMENT
สาขาวิชา.....ENVIRONMENTAL SCIENCE
ปีการศึกษา.....1995

ลายมือชื่อนักศึกษา.....Naiyanan Sakulkoo
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....ดร. พิริกา ธรรม
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....ดร. พิริกา ธรรม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้เนื่องจากความกรุณาของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย
ผู้เขียนขอรบกวนขอพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิพัฒน์ พัฒนาผลไพบูลย์ อาจารย์ที่
ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร. ธรรมชาติ สันติสุข อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้กรุณา
ให้คำแนะนำ สั่งสอน ตลอดจนให้ความคิดเห็นต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อวิทยานิพนธ์ และ
ขอรบกวนขอพระคุณรองศาสตราจารย์ไพรัช สายเชื้อ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กำธร ธีรคุปต์
และ อาจารย์ ดร. อาจอง ประทัดสุนทรสาร ที่กรุณาเสียสละเวลาเพื่อเป็นกรรมการสอบ
วิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งให้คำแนะนำและช่วยแก้ไขให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอรบกวนขอพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เมศิมศักดิ์ จาเรยะพันธุ์ ที่กรุณาให้
คำปรึกษาและแนะนำเรื่องการวิเคราะห์ทางสถิติ

ขอรบกวนขอพระคุณอาจารย์ราตรี ภารา ที่กรุณาให้คำปรึกษาที่เป็นประโยชน์
และอ่านวิความสะความทุกอย่างตลอดระยะเวลาที่ทำการเก็บตัวอย่างภาคสนาม และขอรบกวน
ขอพระคุณคุณสมพร ภารา ที่กรุณาเอื้อเฟื้อหน้าที่ และรถที่ใช้ในการเก็บตัวอย่าง

ขอรบกวนขอพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สภาวะแวดล้อมที่
ให้โอกาสผู้เขียนได้ศึกษาต่อในระดับมหาบัณฑิต และให้เงินอุดหนุนการวิจัยบางส่วน

ขอรบกวนขอพระคุณหน่วยปฏิบัติการวิจัยพฤกษนิเวศวิทยา คณะวิทยาศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่อนุเคราะห์เรื่องการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ และสถานที่ในการ
วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

ขอรบกวนขอพระคุณไพรินทร์ กะปีลานนท์ นักวิชาการกรมพัฒนาที่ดิน ที่ให้
ความสะควรระหว่างการวิเคราะห์ปริมาณอินทรีย์ต่ำในดิน และขอรบกวนกรมพัฒนาที่ดิน
ที่ให้ความอนุเคราะห์ยื้นเกร็ง soil core ในการเก็บตัวอย่างดิน

ขอรบกวนขอพระคุณคุณเมธิ วงศ์หนัก และคุณวินล อุบลพวง เจ้าหน้าที่โครงการ
กัญช蓉ชาติ ภาควิชาธารฟิวทิยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ได้อนุเคราะห์
ในเรื่องการถ่ายสไลด์ เขียนภาพ และแผนที่ประกอบ ขอรบกวนคุณคุณกุญดา ภูมิ
เจ้าหน้าที่ห้องปฏิบัติการทดสอบวัสดุ คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่กรุณา
จัดเตรียมเครื่องมือในการวัดค่าความด้านแรงดึงของราก

ท้ายสุดขอรบกวนขอพระคุณคุณพ่อคุณแม่ ที่กรุณาให้เงินอุดหนุนในการวิจัยครั้ง
นี้ พร้อมทั้งสนับสนุนและช่วยเหลืออยู่เสมอ ขอรบกวนคุณคุณสราวุธ อริยกาナンท์ที่เป็น
กำลังใจด้วยติดตลอดมา

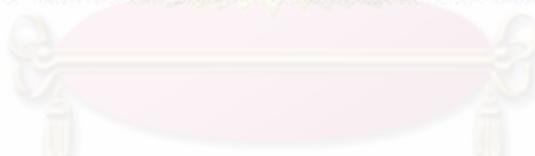

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๒
กิตกรรมประการ	๓
สารบัญตาราง	๔
สารบัญภาพ	๕
บทที่	
1. บทนำ	๑
2. การตรวจเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
การพัฒนาลายของดิน	๔
การพัฒนาลายของดินโดยน้ำ	๕
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาลายของดินโดยน้ำ	๖
ความสำคัญของรากพืชต่อการพัฒนาลายของดิน	๑๒
ปัจจัยที่มีผลต่อการกระจายความหนาแน่นของราก	๑๕
3. วิธีดำเนินการศึกษา	
ลักษณะพื้นที่ที่ทำการศึกษา	๒๑
การเลือกพื้นที่ที่ทำการศึกษา	๒๓
การวางแผนด้วยย่าง	๒๕
การบันทึกข้อมูลโครงสร้างของป่าธรรมชาติ	๒๕
การเก็บตัวอย่างราก	๒๗
การเก็บตัวอย่างดิน	๓๗
การวิเคราะห์ตัวอย่างดิน	๓๙
การวิเคราะห์หาโครงสร้างของป่า	๔๐
การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ	๔๑
4. ผลการศึกษา	
ลักษณะโครงสร้างของป่า	๔๒
มวลชีวภาพของราก	๔๒
ความด้านแรงดึงของราก	๔๓

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ลักษณะสมบัติของคิน	44
ความสัมพันธ์ระหว่างมวลชีวภาพของราก และสมบัติบางประการของคิน	44
5. อภิปรายผลการศึกษา	
โครงสร้างของป้าธรรมชาติ	86
มวลชีวภาพของราก	88
ความด้านแรงดึงของราก	100
สมบัติของคิน	104
ความสัมพันธ์ระหว่างมวลชีวภาพของราก และสมบัติของคิน	110
6. สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ	112
เอกสารอ้างอิง	115
ภาคผนวก - ก	123
ภาคผนวก - ข	129
ภาคผนวก - ค	141
ภาคผนวก - ง	170
ประวัติผู้เขียน	175

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 พารามิเตอร์และวิธีการวิเคราะห์คิน	39
4.1 ข้อมูลโครงสร้างของป่าธรรมชาติ บริเวณพื้นที่ลาดชันปานกลาง	46
4.2 ข้อมูลโครงสร้างของป่าธรรมชาติ บริเวณพื้นที่ลาดชันสูง	49
4.3 ก่าเฉลี่ยมวลชีวภาพของราก ($\text{kg/m}^2 \cdot 10 \text{ cm}$) ด้านดังข้าว (<i>Ryparosa javanica</i> Bl.) ตามระดับความลึกของคิน บริเวณพื้นที่ลาดชันปานกลาง	53
4.4 ก่าเฉลี่ยมวลชีวภาพของราก ($\text{kg/m}^2 \cdot 10 \text{ cm}$) ด้านໄข่เจียว (<i>Parashorea stellata</i> Kurz.) ตามระดับความลึกของคิน บริเวณพื้นที่ลาดชันปานกลาง	54
4.5 ก่าเฉลี่ยมวลชีวภาพของราก ($\text{kg/m}^2 \cdot 10 \text{ cm}$) ด้านดังข้าว (<i>Ryparosa javanica</i> Bl.) ตามระดับความลึกของคิน บริเวณพื้นที่ลาดชันสูง	55
4.6 ก่าเฉลี่ยมวลชีวภาพของราก ($\text{kg/m}^2 \cdot 10 \text{ cm}$) ด้านໄข่เจียว (<i>Parashorea stellata</i> Kurz.) ตามระดับความลึกของคิน บริเวณพื้นที่ลาดชันสูง	56
4.7 ผลรวมมวลชีวภาพของราก (ton/ha) ด้านดังข้าว (<i>Ryparosa javanica</i> Bl.) และໄข่เจียว (<i>Parashorea stellata</i> Kurz.) บริเวณพื้นที่ลาดชันปานกลางและสูง	65
4.8 ก่าเฉลี่ยของมวลชีวภาพในแนวนอนของราก (kg/m^3) ด้านดังข้าว (<i>Ryparosa javanica</i> Bl.) และໄข่เจียว (<i>Parashorea stellata</i> Kurz.) ที่ระยะห่างจากโคนดัน 0, 100 และ 200 เซนติเมตร บริเวณพื้นที่ลาดชันปานกลางและสูง	66
4.9 สมการแสดงความสัมพันธ์แบบ Multiple Linear Regression ระหว่างมวลชีวภาพ ของรากดังข้าว (<i>Ryparosa javanica</i> Bl.) และໄข่เจียว (<i>Parashorea stellata</i> Kurz.) ความลึกของคิน และระยะห่างจากโคนดัน บริเวณพื้นที่ลาดชันปานกลาง และสูง	70
4.10 สมการแสดงความสัมพันธ์แบบ Multiple Linear Regression ระหว่างมวลชีวภาพ ของรากดังข้าว (<i>Ryparosa javanica</i> Bl.) และໄข่เจียว (<i>Parashorea stellata</i> Kurz.) ความลึกของคิน ระยะห่างจากโคนดัน และความลาดชันของพื้นที่	71
4.11 สมการแสดงความสัมพันธ์แบบ Simple Linear Regression ระหว่างความด้าน แรงดึงของรากดังข้าว (<i>Ryparosa javanica</i> Bl.) และໄข่เจียว (<i>Parashorea stellata</i> Kurz.) กับขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางของราก บริเวณพื้นที่ลาดชันปานกลางและสูง.....	72

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

4.12 สมการแสดงความสัมพันธ์แบบ Multiple Linear Regression ระหว่างความด้าน แรงดึงของรากดังข้าว (<i>Ryparosa javanica</i> Bl.) และไช่เจียว (<i>Parashorea stellata</i> Kurz.) ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางของราก และความลาดชันของพื้นที่	75
4.13 สมการแสดงความสัมพันธ์แบบ Multiple Linear Regression ระหว่างสมบัติ ของดิน ความลึก และระยะทางห่างจากโคนต้นของต้นดังข้าว (<i>Ryparosa javanica</i> Bl.) บริเวณพื้นที่ลาดชันปานกลางและสูง	81
4.14 สมการแสดงความสัมพันธ์แบบ Multiple Linear Regression ระหว่างสมบัติของ ดิน ความลึก และระยะทางห่างจากโคนต้นของต้นไช่เจียว (<i>Parashorea stellata</i> Kurz.) บริเวณพื้นที่ลาดชันปานกลางและสูง	82
4.15 สมการแสดงความสัมพันธ์แบบ Multiple Linear Regression ระหว่างสมบัติ ของดิน ความลึก ระยะทางห่างจากโคนต้น และความลาดชันของพื้นที่ของต้น ดังข้าว (<i>Ryparosa javanica</i> Bl.) และไช่เจียว (<i>Parashorea stellata</i> Kurz.)	83
4.16 สมการแสดงความสัมพันธ์แบบ Multiple Linear Regression ระหว่างมวลชีวภาพ ของรากดังข้าว (<i>Ryparosa javanica</i> Bl.) และไช่เจียว (<i>Parashorea stellata</i> Kurz.) ความลึกของดิน ระยะทางห่างจากโคนต้น และสมบัตินางประการของดิน บริเวณ พื้นที่ลาดชันปานกลางและสูง	84
4.17 สมการแสดงความสัมพันธ์แบบ Multiple Linear Regression ระหว่างมวลชีวภาพ ของรากดังข้าว (<i>Ryparosa javanica</i> Bl.) และไช่เจียว (<i>Parashorea stellata</i> Kurz.) ความลึกของดิน ระยะทางห่างจากโคนต้น สมบัตินางประการของดิน และความ ลาดชันของพื้นที่	85
5.1 การเปรียบเทียบเนื้อในมวลชีวภาพของรากระหว่างต้นดังข้าว (<i>Ryparosa javanica</i> Bl.) ไช่เจียว (<i>Parashorea stellata</i> Kurz.) และยางพารา (<i>Hevea brasiliensis</i> L.) ในพื้นที่ลาดชันปานกลาง	95
5.2 ค่าความด้านแรงดึงของรากไม้ที่มีชีวิตของ <i>Manuka</i> (<i>Leptospermum scoparium</i> J.R. et G Forst), <i>Pinus radiata</i> D.Don, <i>Nothofagus</i> spp., <i>Metrosideros</i> spp., ดังข้าว (<i>Ryparosa javanica</i> Bl.) และไช่เจียว (<i>Parashorea stellata</i> Kurz.)	101

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
3.1 พื้นที่ที่ศึกษาริเวณป่าธรรมชาติ น้ำตกห่านแพ จังหวัดครัวเรืองราช	24
3.2 สักษณะของป่าธรรมชาติ บริเวณพื้นที่ที่ศึกษา	26
3.3 การวางแผนด้วยย่างในบริเวณพื้นที่ที่ศึกษา	26
3.4 ตำแหน่งของดินดังข้าว (<i>Ryparosa javanica</i> Bl.) และไช่เขียว (<i>Parashorea stellata</i> Kurz.) ในแปลงที่ศึกษา พื้นที่ลาดชันปานกลาง	28
3.5 ตำแหน่งของดินดังข้าว (<i>Ryparosa javanica</i> Bl.) และไช่เขียว (<i>Parashorea stellata</i> Kurz.) ในแปลงที่ศึกษา พื้นที่ลาดชันสูง	29
3.6 ตำแหน่งของ soil block ของดินดังข้าว (<i>Ryparosa javanica</i> Bl.) บริเวณพื้นที่ ลาดชันปานกลาง	30
3.7 ตำแหน่งของ soil block ของดินไช่เขียว (<i>Parashorea stellata</i> Kurz.) บริเวณ ในที่ลาดชันปานกลาง	31
3.8 ตำแหน่งของ soil block ของดินดังข้าว (<i>Ryparosa javanica</i> Bl.) บริเวณพื้นที่ ลาดชันสูง	32
3.9 ตำแหน่งของ soil block ของดินไช่เขียว (<i>Parashorea stellata</i> Kurz.) บริเวณ พื้นที่ลาดชันสูง	33
3.10 การวางแผนย่อขยายเก็บตัวอย่างแบบ soil block	34
3.11 สักษณะของแปลงที่ศึกษาหลังจากเก็บ soil block แล้ว	34
3.12 การล้างและทำความสะอาดราก	35
3.13 การแยกตัวอย่างรากที่ทำความสะอาดแล้วออกเป็น 5 กลุ่ม ตามขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางของราก	36
3.14 เครื่อง Tensile Testing Devices (standard) Type AG - 1000	38
3.15 ขั้นตอนการวัดค่าความต้านแรงดึงของราก	38
4.1 โครงสร้างของป่าธรรมชาติ บริเวณพื้นที่ลาดชันปานกลาง	51
4.2 โครงสร้างของป่าธรรมชาติ บริเวณพื้นที่ลาดชันสูง	52
4.3 มวลซีวภาพของรากขนาด 0-0.2 เซนติเมตรของดังข้าว (<i>Ryparosa javanica</i> Bl.) และไช่เขียว (<i>Parashorea stellata</i> Kurz.) บริเวณพื้นที่ลาดชันปานกลาง	57

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
4.4 มวลชีวภาพของรากขนาด 0-0.2 เซนติเมตรของดงข้าว (<i>Ryparosa javanica</i> Bl.) และไช่เขียว (<i>Parashorea stellata</i> Kurz.) บริเวณพื้นที่ลาดชันสูง	58
4.5 มวลชีวภาพของรากขนาดมากกว่า 5 เซนติเมตรของดงข้าว (<i>Ryparosa javanica</i> Bl.) และไช่เขียว (<i>Parashorea stellata</i> Kurz.) บริเวณพื้นที่ลาดชันปานกลาง	59
4.6 มวลชีวภาพของรากขนาดมากกว่า 5 เซนติเมตรของดงข้าว (<i>Ryparosa javanica</i> Bl.) และไช่เขียว (<i>Parashorea stellata</i> Kurz.) บริเวณพื้นที่ลาดชันสูง	60
4.7 มวลชีวภาพรวมของรากทุกขนาดของดงข้าว (<i>Ryparosa javanica</i> Bl.) และไช่เขียว (<i>Parashorea stellata</i> Kurz.) บริเวณพื้นที่ลาดชันปานกลาง	61
4.8 มวลชีวภาพรวมของรากทุกขนาดของดงข้าว (<i>Ryparosa javanica</i> Bl.) และไช่เขียว (<i>Parashorea stellata</i> Kurz.) บริเวณพื้นที่ลาดชันสูง	62
4.9 มวลชีวภาพของรากดงข้าว (<i>Ryparosa javanica</i> Bl.) ในพื้นที่ลาดชันปานกลางและสูง ที่ระยะห่างจากโคนต้น 0 เซนติเมตร	63
4.10 มวลชีวภาพของรากไช่เขียว (<i>Parashorea stellata</i> Kurz.) ในพื้นที่ลาดชันปานกลางและสูง ที่ระยะห่างจากโคนต้น 0 เซนติเมตร	64
4.11 มวลชีวภาพในแนวโน้มของรากขนาด 0-0.2 เซนติเมตรของดงข้าว (<i>Ryparosa javanica</i> Bl.) และไช่เขียว (<i>Parashorea stellata</i> Kurz.) ที่ระยะห่างจากโคนต้น 0, 100 และ 200 เซนติเมตร	67
4.12 มวลชีวภาพในแนวโน้มของรากขนาดมากกว่า 5 เซนติเมตรของดงข้าว (<i>Ryparosa javanica</i> Bl.) และไช่เขียว (<i>Parashorea stellata</i> Kurz.) ที่ระยะห่างจากโคนต้น 0, 100 และ 200 เซนติเมตร	68
4.13 มวลชีวภาพในแนวโน้มของรากรวมทุกขนาดของดงข้าว (<i>Ryparosa javanica</i> Bl.) และไช่เขียว (<i>Parashorea stellata</i> Kurz.) ที่ระยะห่างจากโคนต้น 0, 100 และ 200 เซนติเมตร	69
4.14 ความสัมพันธ์ระหว่างความด้านแรงดึงของรากดงข้าว (<i>Ryparosa javanica</i> Bl.) กับขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางของราก ในพื้นที่ลาดชันปานกลางและสูง	73
4.15 ความสัมพันธ์ระหว่างความด้านแรงดึงของรากไช่เขียว (<i>Parashorea stellata</i> Kurz.) กับขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางของราก ในพื้นที่ลาดชันปานกลางและสูง	74

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
4.16 ความหนาแน่นรวมของคินบริเวณได้ดันดงข้าว (<i>Ryparosa javanica</i> Bl.) และ ไช่เจียว (<i>Parashorea stellata</i> Kurz.) ในพื้นที่ลาดชันปานกลางและสูง	76
4.17 ปริมาณอินทรีย์วัตถุในคินบริเวณได้ดันดงข้าว (<i>Ryparosa javanica</i> Bl.) และ ไช่เจียว (<i>Parashorea stellata</i> Kurz.) ในพื้นที่ลาดชันปานกลางและสูง	77
4.18 ความเป็นกรดค่างของคินบริเวณได้ดันดงข้าว (<i>Ryparosa javanica</i> Bl.) และ ไช่เจียว (<i>Parashorea stellata</i> Kurz.) ในพื้นที่ลาดชันปานกลางและสูง	78
4.19 ปริมาณอนุภาคคินเนี้ยวบริเวณได้ดันดงข้าว (<i>Ryparosa javanica</i> Bl.) และ ไช่เจียว (<i>Parashorea stellata</i> Kurz.) ในพื้นที่ลาดชันปานกลางและสูง	79
4.20 ความสามารถในการคัดแยกน้ำของคินบริเวณได้ดันดงข้าว (<i>Ryparosa javanica</i> Bl.) และไช่เจียว (<i>Parashorea stellata</i> Kurz.) ในพื้นที่ลาดชันปานกลางและสูง	80
ผ. 1 สถิติภูมิอาณาเขตของจังหวัดนครศรีธรรมราชในรอบ 30 ปี	125
ผ. 2 สถิติภูมิอาณาเขตของจังหวัดนครศรีธรรมราชในปี พ.ศ. 2535	127
ผ. 3 ภาพตัดของการปักกลุ่มเรือนยอด บริเวณพื้นที่ลาดชันปานกลาง	130
ผ. 4 ภาพตัดของการปักกลุ่มเรือนยอด บริเวณพื้นที่ลาดชันสูง	131

**ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**